Breadcrumb

1. Αρχική
2. Entity Print

Δημοσιεύτηκε: 02/06/2017 Ενημερώθηκε: 02/06/2017

Φορολόγηση υπεραξίας από bitcoins

Προβολή σε μορφή PDF

Εισαγωγή

Παραδοσιακά, οι συνηθέστερες τοποθετήσεις των αποταμιεύσεων των συντηρητικών επενδυτών επικεντρώνονταν σε ομόλογα, μετοχές και αμοιβαία κεφάλαια, ενώ παράλληλα λαμβάνονταν κάποιες θέσεις σε παράγωγα, κυρίως για σκοπούς αντιστάθμισης.

Η φορολογία των προαναφερθέντων χρηματοοικονομικών προϊόντων έχει διευθετηθεί σε σημαντικό βαθμό με την ψήφιση του νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013), τόσο σε επίπεδο εισοδημάτων όσο και σε επίπεδο κεφαλαιακών κερδών (capital gains). Πιο συγκεκριμένα, το πρώτο ζήτημα (φορολόγηση εισοδημάτων) ερμηνεύτηκε με ικανοποιητική επάρκεια από την ΠΟΛ 1042/2015. Εν συντομία, ο συντελεστής φορολογίας των μερισμάτων (από 01/01/2017) και των τόκων ορίστηκε σε 15%. Απαλλαγή από το φόρο προβλέπεται για μερίσματα που προκύπτουν από αμοιβαία κεφάλαια της Ελλάδας και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ).

Η φορολογία των κεφαλαιακών κερδών (capital gains) αναλύθηκε στην ΠΟΛ 1032/2015, στα πλαίσια ερμηνείας του άρθρου 42 του ΚΦΕ. Σύμφωνα με την εγκύκλιο, τα κέρδη από την αγοραπωλησία εισηγμένων μετοχών απαλλάσσονται της φορολογίας εφόσον το ποσοστό συμμετοχής δεν υπερβαίνει το 0,5%. Ομοίως, απαλλαγή από το φόρο διασφαλίζεται για την υπεραξία από μεταβίβαση εταιρικών ομολόγων και μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων. Η υπεραξία των υπόλοιπων τίτλων που αναφέρονται στο προαναφερθέν άρθρο (κρατικά ομόλογα, μη εισηγμένες

μετοχές, παράγωγα κτλ) φορολογείται αυτοτελώς με 15%.

Παρόλα αυτά, σημαντικός αριθμός επενδυτών φαίνεται ότι προβαίνει σε εναλλακτικού τύπου επενδύσεις όπως τα bitcoins, τα οποία εισήχθησαν αρχικά ως μέσο συναλλαγών και πληρωμών αλλά η αξία τους αυξήθηκε ραγδαία κατά τα τελευταία χρόνια. Επιπρόσθετα, η αύξηση της τιμής του χρυσού και του δολαρίου έναντι του ευρώ, οδήγησε στην εμφάνιση κερδών τα οποία δεν διέπονται ρητά από τη σχετική νομοθεσία καθώς δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ως παράγωγα προϊόντα ή τίτλοι.

Φορολογία bitcoins

Το bitcoin, σύμφωνα με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, αποτελεί μέσο πληρωμής, συνεπώς η αγοραπωλησία του από επιτηδευματίες δεν εμπίπτει στο πεδίο ΦΠΑ, σε επίπεδο προμηθειών. Από την άλλη πλευρά, δεν υπάρχει σχετική πρόβλεψη ως προς τη φορολογία από πλευρά εισοδήματος, όταν το bitcoin διακρατάται ως περιουσιακό στοιχείο το οποίο δύναται να δημιουργήσει κεφαλαιακά κέρδη κατά την πώλησή του.

Πιο συγκεκριμένα, το bitcoin δεν αποτελεί κινητή αξία διαπραγματεύσιμη σε χρηματιστηριακή αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, μολονότι η τιμή του καθορίζεται από την προσφορά και τη ζήτηση. Συνεπώς, δεν εντάσσεται στις ειδικές περιπτώσεις όπου η υπεραξία απαλλάσσεται του φόρου και υπόκειται μόνο σε εισφορά αλληλεγγύης (άρθρο 43Α του ΚΦΕ).

Επιπρόσθετα, το εν λόγω ηλεκτρονικό νόμισμα δεν μπορεί να θεωρηθεί τίτλος ο οποίος διέπεται ξεκάθαρα από τις διατάξεις του άρθρου 42 του ΚΦΕ. Ελλείψει σχετικής νομοθεσίας, μία φορολογική και όχι χρηματοοικονομική προσέγγιση, θα μπορούσε να θεωρήσει το bitcoin ως τίτλο, από τη στιγμή που αποκτήθηκε με σκοπό την κερδοσκοπία. Σύμφωνα με αυτό το σκεπτικό, η αξία των bitcoins που αποκτήθηκαν με σκοπό την αποκόμιση κέρδους και όχι τη διενέργεια συναλλαγών, μπορεί να τοποθετηθεί στον κωδικό της δήλωσης που σχετίζεται με την απόκτηση τίτλων (κωδ. 743). Όταν τα bitcoins πουληθούν συμπληρώνεται με την παραπάνω αξία αγοράς ο κωδικός 781 (διάθεση περιουσιακών στοιχείων κτλ) και η τυχόν υπεραξία περιλαμβάνεται στον Πίνακα 4Ε και φορολογείται με 15%. Δεδομένου ότι δεν υπάρχει άλλο πεδίο, η περιγραφή του οποίου να καλύπτει τη συγκεκριμένη συναλλαγή, ο κωδικός 865 θεωρείται ως η γενικότερη διάταξη για τη φορολόγηση αυτού του είδους υπεραξίας.

Στην περίπτωση που κάποιος φορολογούμενος, λόγω άγνοιας ή παράλειψης, δεν συμπλήρωσε τον κωδικό 743 (περί απόκτησης τίτλων), δεν μπορεί εν συνεχεία να συμπληρώσει με ίσης αξίας ποσό τον κωδικό 781, οπότε συμπληρώνεται μόνο η υπεραξία. Για τον προσδιορισμό της υπεραξίας λαμβάνονται υπόψη όλα τα έξοδα συναλλαγών προσαυξάνοντας το κόστος κτήσης και μειώνοντας αντίστοιχα την τιμή πώλησης. Σημειώνεται ότι τα ποσά απόκτησης τίτλων αποτελούν τεκμήρια, οπότε πρέπει να καλύπτονται από το σωρευμένο κεφάλαιο προηγουμένων ετών (πίνακας ανάλωσης κεφαλαίου) του φορολογουμένου.

Κλείνοντας, πρέπει να αναφερθεί ότι η πραγματοποίηση πάνω από τριών ομοειδών συναλλαγών επί μη διαπραγματεύσιμων τίτλων σε διάστημα ενός εξαμήνου, νοούνται ως ‘επιχειρηματικές’, καθιστώντας τον υπόχρεο επιτηδευματία (παρ. 3 του άρθρου 21 του ΚΦΕ). Σε αυτή την περίπτωση, ο φορολογούμενος οφείλει να προβεί σε έναρξη επαγγέλματος, να καταβάλει τις αναλογούσες εισφορές στον ΕΦΚΑ και κατ’ επέκταση θα φορολογείται με την κλίμακα των ελευθέρων επαγγελματιών, βάσει του άρθρου 15 του ΚΦΕ.

Σημειώνουμε ότι ο περιορισμός της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζεται για τους τίτλους που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, συμπεριλαμβανομένης και της Εναλλακτικής Αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ή για τα ομόλογα που εκδίδονται από εισηγμένες εταιρείες, καθώς και για τα κρατικά ομόλογα.

Heading
Ελληνικός Φορολογικός Οδηγός

Δείτε όλο τον Οδηγό